

GLEDALIŠKI LIST

Narodnega gledališča v Ljubljani

1938-39

OPERA

UREDNIK: M. BRAVNIČAR

2 E. GLOZ:
NA SINJEM JADRANU

3 S. JONES:
GEJŠA

Din 2:50

Izhaja za vsako premijero

EDVARD GLOZ:
NA SINJEM JADRANU

SIDNEY JONES:
GEJŠA

PREMIERA 6. OKTOBRA 1938

»Na sinjem Jadranu« je tretja opereta, ki prihaja k nam iz Zagreba. »Zmagovalka oceana«, ki jo je zložil Žiga Hiršler, je imela na našem odru svojo premiero, »Mala Floramy« od Tijardovića je žela pri našem občinstvu tolikšen uspeh, da je bila od prve ljubljanske uprizoritve (25. V. 1932.) stalno v sporedu, in sedaj stopa na deske našega odra Glözova opereta »Na sinjem Jadranu«, doslej z uspehom uprizorjena v Zagrebu in Brnu ter uvrščena v spored operetnega gledališča v Pragi. Libreto operete »Na sinjem Jadranu« so napisali štirje avtorji: Markez, Hrdina, Vesecky in Vanek. Glasbeni poročevalec dr. B. J. je v »Večeru« napisal o priliki prve izvedbe naslednje o skladatelju operete:

»Podčrtati moramo za uspeh operete zaslugo skladatelja Eduarda Gloza. Ustvaril je lahko, temperamentno glasbo, ki osvaja ušesa in gre v »noge«. V sodobni operetni tvorbi zasluži s svojo invencijo splošno priznanje, med domačimi operetnimi skladatelji pa se je s tem delom uvrstil v prve vrste. Glözova operetna glasba

je solidna; ukvarja se ne s kakšnimi posebnimi eksperimenti, temveč hodi po izglajenih stezah operetne tradicije, kar mu štejejo v dobro. Veseli nas, da je domač skladatelj dosegel tako lep uspeh. Poleg lahke glasbe, ki jo Gloz komponira, pa kaže v svoji glasbeni fakturi tudi mnogo znanja v instrumentaciji — odlika, ki jo nimajo vedno niti skladatelji z resnimi pretenzijami.«

Edvard Gloz

Skladatelj operete »Na sinjem Jadranu« je po rodu Čehoslovak. Študiral je glasbo v Pragi in v Zagrebu. Prve skladbe je pisal za orgle in za zbor, nato je predsedal k scenski glasbi. Za oder je zložil operete »Rendez-vous v Nizzi«, dalje »Tu je sreča«, ki je v sezoni 1935/36 dosegla na zagrebškem odru velik uspeh in »Na sinjem Jadranu«. Edvard Gloz je zložil še četrto opereto »Oaza«, ki bo imela svojo premiero letos v velikem zagrebškem gledališču. »Na sinjem Jadranu« je bila v pretekli sezoni vprizorjena v Zagrebu 28 krat in je še vedno v sporedu zagrebške operete; uprizorjena je bila tudi v bruskem deželnem gledališču v režiji Karla Smažika, letos pa pride tudi na oder operetnega gledališča v Pragi.

S. Jones: Gejša

V Parizu vznikla operetna oblika je našla kmalu ugodna in rodovitna tla na Dunaju, kjer se je ta odrska sorta prilagodila okolišu in se otrsela tujih vplivov. Dunajski valček je prepodil pariški Kan - kan, libretisti pa so operetno dejanje prepletli s tipičnim dunajskim humorjem. Tako je bil pariški opereti ustvarjen nasprotek — dunajska opereta. Obe imata lepo preteklost, iz katere še danes blestijo imena: Strauss, Suppe, Millöcker ter Herve, Offenbach in Audran. Vsi odri, ki so gojili in uprizarjali opereto, so črpali iz sporedov vodilnih dunajskih in pariških gledališč. Polagoma pa je pridobil Dunaj prevladujoč vpliv in rastel, dokler mu revialna opereta ni začela izpodnašati tal. Imenovanim trem zastopnikom klasične dunajske operete so se pozneje pridružili drugi talentirani

mojstri lahke muze, in še stopnjevali njen sloves. Lehar, Kalman, Abraham i. dr. so dunajski opereti vplivali novega življenja, da dolgo nihče ni mogel tekmovati z njo. Le izjemoma je prodrla na svetovni trg uspešna opereta odkod drugod in se postavila vstric tvorbam iz imenovanih operetnih središč. Takšna izjema je Jonesova »Gejša«, ki je prišla iz Anglije pred več kakor štiridesetimi leti in v kratkem času zavzela večino operetnih odrov. Veliki »šlager« je imel pod imenom »The Geisha« svojo premiero v Londonu že l. 1896. K velikemu uspehu, ki ga je bila deležna »Gejša« že pred štiridesetimi leti, so prispevali dejanje v eksotičnem okolišu, ki nudi mnogo prilik za pestro opremo, dalje karikatura razmer in življenjskih običajev, ki so Evropecu verjetni, ker jih splošno ne pozna, in ne nazadnje solidna ter mestoma eksotično pobarvana invenciozna operetna glasba.

Glasbeni avtor »Gejše« je *Sidney Jones* (izg. Džens), znani in poljudni angleški odrski skladatelj, ki se je udeleževal produktivno in reproduktivno na polju operetne glasbe v Angliji. Rojen je bil 1869. leta v Leedsu in je umrl l. 1914. v Londonu. Svojo glasbeno kariero je začel kot vojaški kapelnik; pozneje, ko je slekel vojaško suktnjo, pa je postal dirigent neke po Angliji in Avstraliji potujoče operetne družine. Leta 1905. je Jones postal ravnatelj Empire Théâtre. Zložil je mnogo operet, ki so bile prvič uprizorjene v Londonu ali na Dunaju. Vrstile so se: *A Gaiety Girl* (London 1893.), *An Artist's Model* (London 1895.), *The Geisha* (London 1896.), *A Greek Slave* (Dunaj 1899.), *San Voy* (Dunaj 1899.), *My Lady Molly* (London 1903.), *See See* (London 1906.), *The King of Cadonia* (Dunaj 1908.), *The Persian Princess* (Dunaj 1909.), *The Girl from Utah* (London 1913.).

Največji uspeh je imela »Gejša«, ki je prepotovala skoro vse operetne odre. Spomin na takratne uspehe je pripravil gledališka vodstva, da so »Gejšo« prebudili iz spanja in jo zopet postavili na deske, kjer je pred decenijami kot veliki »šlager« zabavala občinstvo. Prepričani smo, da bo uprizoritev v našem gledališču veselo odjeknila pri ljubiteljih lahke muze, posebno pa kot protiutež realni opereti.

*

Prihodnji operni spored.

Prihodnje dni pride na naš oder Donizettijeva ljubka opera »Ljubavni napoj« pod taktirko in v režiji ravnatelja M. Poliča. V glavnih vlogah bodo sodelovali: ga. Ribičeva (Adina), Barbičeva (Gianetta) ter gg. Christo Solary k. g (Nemorino), Janko (Belcore) in Betetto (Dulcamare).

Naslednja novost bo Massenetova opera »Don Kihot«, v režiji R. Primožiča in pod glasbenim vodstvom N. Štritofa.

Razno

Nova R. Straussova opera.

Nedavno je bila v monakovskem gledališču premiera R. Straussove opere »Dan miru«, sedaj pa pripravljajo v Dresdenu njegovo najnovejše delo »Daphne«. Kakor poročajo nemški časopisi, pa se je 75 letni skladatelj lotil nove opere, še preden je imela premiero njegova »Daphne«. Snov za to opero je vzel iz grške mitologije. Podlaga za libreto je vesela epizoda o kralju, ki so mu zrastle oslovska ušesa, ker je bil bolj navdušen za Panovo petje, kakor za Apolonovo. Opera se bo imenovala »Kralj Midas«, libreto je napisal Josip Gregor, ki je R. Straussu napravil besedili tudi za njegovi prejšnji operi »Dan miru« in »Daphne«.

*

Letos praznuje gledališče v Odesi 15 letnico svojega obstoja. Gledališče, ki šteje 600 članov, bo proslavilo svoj jubilej na najbolj svečan način z uprizoritvijo novih del in z ponovitvami iz ruske in ukrajinske literature.

Lastnik in izdajatelj: Uprava Narodnega gledališča v Ljubljani. Predstavnik: Oton Župančič. Urednik: Matija Bravničar. Za upravo: Karel Mahkota.
Tiskarna Makso Hrovatin. Vsi v Ljubljani.

Journal of the American Medical Association

Published Weekly, except on Sundays, Holidays, and during the Months of December and January

Volume 58

Number 1

Editorial	1
Original Articles	1-100
Case Reports	101-150
Book Reviews	151-200
Correspondence	201-250
Obituary	251-300
Index	301-350

Na sinjem Jadranu

Opereta v treh dejanjih (7 slikah), napisali Vanek, Hrdina, Vesecky in Markez, prevedel S. Samec, uglasil E. Gloz.

Dirigent: D. ŽEBRE.

Koreograf: ING. P. GOLOVIN.

Režiser: D. ZUPAN.

Emil Jansky, podjetnik		Z. Piancki
Ing. Vera Janska, njegova hčerka		Št. Poličeva
Julij Štadler, šef reklame tt. Jansky		P. Golovin
Tonny Kokeš, gradbeni asistent		B. Peček
Ivo Begovič, bivši kapitan		B. Sancin
Medard Kozulič, njegov brat, krčmar	} dvojčka	D. Zupan
Blaž Kozulič, župan		E. Barbičeva
Mara Medardova, hči		J. Rus
Ferdinand Pagoda, akademski slikar		S. Japljeva
Lola Paličkova, model		A. Rakarjeva
Julka		

Ribiči, žene, mornarji, gostje, turisti, kopalci i. t. d.

Godi se v Biogradu na moru, III. dejanje istotam v hotelu »Ilirija«.

Toalete Mare izdelal modni salon Korče, Mestni trg 20.

Dekoracije po osnutkih ing. E. Franza izdelala gled. slikarna.

Blagajna se odpre ob pol 20.

Začetek ob 20.

Konec po 23.

Tabular

of the

...

...

...